

Maïskuil, voordroogkuil, CCM, gerst, voederbieten, twee soorten eiwitkern en geen grammetje individueel krachtvoer. Willy Luys en Maria Agten uit Wijchmaal hebben met het rijke rantsoen één doel.

'We willen binnen ons quotum zo veel mogelijk kilo's eiwit leveren.'

Beroemd is ze al: Katrien 98, de Rudolphtelg van Willy Luys (40) en Maria Agten (40) uit het Limburgse Wijchmaal. Door haar melkcontrolecijfers van afgelopen februari stond ze diverse keren in de belangstelling. Maar liefst 87,4 kilo melk gaf de melkmeter aan, een recordproductie die Katrien neerzette in een systeem van drie keer per dag melken. Haar eigenaars blijven rustig onder de grote interesse die er de afgelopen tijd naar de Grashoek Galmkleindochter uitgaat. Op extra aandacht of een voorkeursbehandeling hoeft Katrien dus niet te rekenen. 'Het is inderdaad veel', vertelt Maria. Relativerend zegt ze: 'Die koeien hebben toch niets anders te doen. Ze moeten alleen eten, drinken, slapen en melk geven.'

Breed spectrum aan voer

Willy en Maria namen het melkveebedrijf in Wijchmaal in 1987 over. De omvang van 90.000 kilo melk met twintig koeien groeide in de loop der jaren richting de huidige 455.000 kilogram, met 55 melkkoeien en een gemiddelde productie van 10.291 kilo melk met 3,85 % vet en 3,45 % eiwit in 345 dagen. 'Het liefst had ik 600.000 kilo melkquotum met in totaal

honderd stuks vee, inclusief jongvee dus', klinkt Willy Luys ambitieus. In dit tempo blijven groeien is moeilijk, maar niet uitgesloten. De gesloten varkenstak met 150 zeugen schept immers weinig marge voor extra arbeid bij eventuele groei. Ook voor de kinderen Greet (15), Lore (14), Arno (12) en Lisa (9) is het nog te vroeg om toekomstplannen te maken, al is elk van hen duidelijk in de boerderijactiviteiten geïnteresseerd. 'Wij staan achter alles

wat ze willen beginnen, zolang het maar een honkvaste keuze is. Ons bedrijf moet straks door iedereen over te nemen zijn.' Melken is duidelijk het hoofddoel op dit melkveebedrijf. Een uitgekiend en gebalanceerd rantsoen maakt daar conse-

Katrien 98 liet afgelopen januari een piekproductie van 87,4 kilo melk registreren

Willy Luys en Maria Agten met de kinderen: 'Ons bedrijf moet straks door iedereen over te nemen zijn'

quent deel van uit. 'Toen ik ruim tien jaar terug door een ongeluk wekenlang het bed moest houden, begon ik heel inten-

sief melkveerantsoenen uit te rekenen', zegt de Limburgse veehouder terwijl de rantsoenpapieren op tafel verschijnen. Verschillende voerschema's werden berekend en vergeleken, zowel op voertech- nisch als op economisch vlak. Het resultaat was een gemengd rantsoen volgens het flat-rate-feedingsysteem. 'Ik geloof wel in de genetica, maar volgens mij is voeding toch het belangrijkste. Door sturing van het rantsoen probeer ik onder de vetreferentie te leveren. Ons doel is om binnen het melkquotum zo veel mogelijk kilo's eiwit te leveren.' Het huidige rantsoen omvat een breed spectrum aan voerbestanddelen, waaronder maïskuil, voordroogkuil, CCM, gerst, voederbieten en eiwitkern, samen goed voor 35 kilo melk. 'Geen enkele koe krijgt individueel krachtvoer', vervolgt hij stellig. 'Op die manier is het eigenlijk natuurlijke selectie. Koeien die niet meekunnen, vallen af.' Onlangs nam de voerfirma de rantsoensamenstelling over. En ook nu bleven de doelstellingen onveranderd. 'Ik wil min-

Geen individuele voeding, wel een degelijk totaalrantsoen voor 35 kilo melk

der dan een half procent verschil tussen vet en eiwit. Liefst heb ik op jaarbasis vier procent vet en vier procent eiwit. Weet je, we hebben het ooit al klaargespeeld om meer eiwit te leveren dan vet.'

Van de oude stempel

De voederbieten blijven ongetwijfeld ook in de toekomst een vast bestanddeel in het rantsoen. 'Wij zijn nog van de oude stempel', verontschuldigt Willy zich bijna. 'Voederbieten zijn misschien ouderwets en schrikken velen af omwille van de extra arbeid, toch zijn ze zeker goed als je de filosofie van 10.000 kilo melk en een nauwe vet-eiwitverhouding volgt. Het is een gezond product dat de voeropname sterk stimuleert. Voederbieten bij melkkoeien kun je eigenlijk een beetje vergelijken met de functie van epo bij wielren-

Willy en Maria de fokkerij hoog in het vaandel. 'In feite kijken we niet echt naar het exterieur', begint Maria. 'Het moeten werkkoeien zijn en geen dieren om modeshows mee te lopen.' Via het VRV-stieradviesprogramma zoeken ze ondersteuning voor de paringen. Het zwaartepunt ligt momenteel op de uiers. 'Het beenwerk was in het verleden een zwak punt. Jarenlange selectie en stieren als Grashoek Galm, Dawkins, Maxwell en Sperwer hebben zichtbaar voor verbetering gezorgd. De werkbaarheid van de melkkoeien is aanzienlijk vooruitgegaan.'

Nauwe vet-eiwitverhouding

Het huidige inseminatiebestand bevat vooral Franse namen, zoals Jocko Besne, Nombreux, Jesther en Orcival, een lijstje dat is aangevuld met de Nederlandse

ter naar roodbont Holstein. Sinds ongeveer acht jaar is alles wat in de stikstofketel komt hoofdzakelijk zwart, om de productie te verbeteren en om een homogener groep te fokken.' Toch kruist dit veehouderskoppel ook wel met andere rassen, getuige een aantal Brown-Swissnakomelingen in de stal. Voorbeeld bij uitstek is de donkere Krissy (v. Energy). Met een afgesloten lijst van 11.702 kilo melk met 4,05 % vet en 3,74 % eiwit over 369 lactatiedagen is zij een graag geziene gast in het 'koeienhotel'. 'Mijn favoriete koeien hebben een nauwe vet-eiwitverhouding, geven 10.000 kilo melk en zijn bovendien vlot drachtig te krijgen', gaat Luys verder. Hij verwijst daarbij naar Spacedochter Kristel die afgelopen lactatie in 417 dagen 10.145 kilo melk met 4,14 % vet en 3,62 % eiwit lever-

Willy Luys: 'Ik wil minder dan een half procent verschil tussen vet en eiwit'

Berekend en beredeneerd

ners.' Zijn vrouw Maria valt hem daarin bij: 'Met voederbieten krijg je alle koeien naar het voerhek. Dan zie je ze één voor één de stukjes uitzoeken.' Ondanks een duidelijk doorslaande balans richting voermanagement voeren

Win 395 en de roodfactorstier Lightning. 'Stuk voor stuk zijn dat ook allemaal betaalbare stieren', vervolgt Willy die de fokkerijhistorie kort uit de doeken doet. 'We begonnen met Kempische koeien, gingen vervolgens over naar MRIJ en la-

de. Stellig sluit de Limburgse melkveehouder af: 'Bij prijskampdieren wil ik ook minstens dergelijke melkuitslagen zien.'

Annelies Debergh

